

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Матвійчук Н.В.

*кандидат історичних наук, старший викладач,
Національний університет «Острозька академія»*

ПІДТРИМКА УКРАЇНИ ПОЛЬЩЕЮ (ПІСЛЯ 24 ЛЮТОГО 2022 Р.)

24 лютого 2022 року стало ключовою датою для мільйонів українців. Почався відлік російсько-української війни, яка була розпочата владою РФ під надуманими гаслами. Російські війська в черговий раз вторглися на територію незалежної держави з метою загарбання територій та розширення сфер впливу.

Протистояння агресору, що має значний ресурс військової техніки та особового складу, стало викликом Україні, її владі, суспільству. Однак українці довели, що здатні давати відсіч солдатам-загарбникам.

Попри безпрецедентне згуртування української нації, дуже важливою стала підтримка й міжнародними партнерами нашої держави. Одним із таких партнерів стала країна-сусідка – Польща, що в перший день війни підтримала українців у протистоянні агресору. З перших днів російсько-української війни Польща почала надавати політичну, військову, гуманітарну, економічну підтримку Україні.

Відразу, з перших днів російського нападу на Україну, Польща стала двигуном надання всебічної підтримки українцям. Важливим напрямом допомоги стало надання притулку українським біженцям, що рятувалися від військових дій. Допомога українцям була організована на державному рівні, за короткий час польська влада обладнала необхідну інфраструктуру на кордоні. Водночас було виділено державні кошти, полякам, які надали притулок українцям у власних будинках. Розміщувалися біженці з України й у державних закладах, де їх забезпечували всім необхідним: їжею, питною водою, одягом і т. д. На державному рівні у Польщі українцям також було забезпечено певні права на тимчасове проживання й отримання грошових виплат, на безкоштовне медичне обслуговування тощо. Всебічну підтримку українських біженців регламентує спеціальний закон.

Варшава пропонувала введення різного роду санкцій, оголосила про надання притулку російським військовим у разі їх відмови виконувати злочинні накази Кремля, закликала не видавати візи до ЄС росіянам та ін. Прем'єр-міністр Польщі М. Моравецький одразу закликав світову спільноту до відключення російських банків від системи SWIFT, важливими також були його заклики до обмеження діяльності російських пропагандистських ЗМІ, що працюють по всьому світу для припинення дискредитації українців і пропаганди війни. Водночас він одним із перших закликав європейських лідерів до блокади російських наземних транспортних засобів, кораблів, літаків. М. Моравецький запропонував виключити Росію із усіх можливих міжнародних організацій, зауважуючи «Ми не можемо сидіти за одним столом зі злочинцями» [1]. З Польщі було вислано 45 російських дипломатів, а Польща, включена РФ до переліку ворожих країн [5].

Політична підтримка Польщі не обмежилася лише закликами. Поступово перелічені ідеї було втілено в рамках реалізації санкційної політики ЄС. Водночас Польща голосувала на ГА ООН за виведення військ РФ з території України, неодноразово брала участь у конференціях на базі Рамштайн.

Надзвичайною підтримкою стали візити польського президента А. Дуди до різних країн ЄС перед наданням Україні статусу кандидата до Європейського Союзу, де він проводив роботу щоб надання такого статусу було можливим як найближчим часом.

Гуманітарна допомога Польщі також була неоціненною – тисячі тон гуманітарної допомоги постраждалим українським регіонам перетинали кордон щоденно. Вагомою є підтримка Польщі в економічній та енергетичній сферах. Станом на 1 червня Польща надала Україні 3,1 млрд. дол. допомоги (що склало 0,46% від ВВП Польщі) [5]. Польща, однією з перших країн ЄС відмовилася від російських енергоносіїв.

Важливою стала військова допомога. Польща передала Україні міномети, боєприпаси, безпілотники, засоби захисту, танки та ін. Високо оцінено було бажання Польщі передати Україні бойові літаки, однак, через неготовність інших членів НАТО таку ініціативу не вдалося втілити.

Крім підтримки України на дипломатичному та політичному фронтах, надання фінансової та військової допомоги та ін., було започатковано новий виток співпраці між Україною та Польщею. Почалася співпраця в різних сферах діяльності. На початку червня 2022 року було укладено декларацію про міжмуніципальну та міжрегіональну співпрацю між

Міністерством фондів та регіональної політики Польщі й Міністерством розвитку громад та територій України, що передбачає розвиток партнерства між українськими ОТГ та польськими гмінами.

1 червня 2022 року Україна та Польща, вперше в історії [3] провели міжурядові консультації, в результаті яких було підписано низку важливих угод щодо подальшої співпраці. Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль прокоментував ці події: «Польща підтримує європейську інтеграцію України! Сьогодні підписано кілька важливих угод у галузі оборони, енергетики, довкілля, прикордонного та митного співробітництва, регіональної політики, національної пам'яті. Польща візьме участь у повоєнному відновленні України» [3].

За твердженням польського інформаційного агентства PAP, польські урядовці продовжують «просувати» європейські санкції проти російського газу, нафтопроводної нафти та IT-компаній [2].

Підтримка України Польщею виявилася неоціненною. Географічне сусідство держав, культурно-історична близькість, спільні геополітичні позиції сприяють тісним відносинам України та Польщі, значної підтримки останньою українців у протистоянні РФ. Президент України В. Зеленський зауважив: «У Польщі – особливі відносини з Україною, і мені здається, навіть ті історичні питання, які є у двох держав, – дрібні у порівнянні з тим, якими об'єднаними стали наші країни з початку цієї нахабної війни з боку Росії. Дружність, єднання – все це ми відчували від Польщі» [4]. Українська влада не обмежилася лише заявами, 19 липня Верховною радою України було схвалено у першому читанні законопроект про особливі гарантії в Україні для громадян Польщі, для того щоб віддячити полякам за підтримку України у війні. За свою активну позицію підтримки України у протистоянні РФ, Польща неодноразово зазнавала погроз з Кремля. Російські посадовці навіть звинувачували Польщу у бажанні набуття певних українських територій. Однак і все польське керівництво (підтримку Україні висловили як провладна партія «Право і справедливість», так і опозиційна «Громадянська платформа»), так і населення країни продовжують підтримувати боротьбу українців, застосовуючи всі можливі методи та засоби.

Список використаних джерел:

1. Польський план порятунку України: десять пунктів для завершення війни. URL: <https://www.dw.com/uk/polskyi-plan-poriatunku-ukrainy-desiat-punktiv-dlia-zavershennia-viiny/a-61267288> (дата звернення: 18.07.2022).

2. Польща просуває у ЄС санкції проти російського газу, нафтопровідної нафти та IT-компаній – ЗМІ. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/07/19/7143454/> (дата звернення: 20.07.2022).

3. Прищепа Я. Вперше в історії: Україна та Польща провели міжурядові консультації в широкому форматі. URL: <https://suspilne.media/245705-vperse-v-istorii-ukraina-ta-polsa-proveli-mizuradovi-konsultacii-v-sirokomu-formati/> (дата звернення: 17.07.2022).

4. Україна вдячна Польщі та її народу за потужну підтримку у складний час війни. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ukrayina-vdyachna-polshi-ta-yiyi-narodu-za-potuzhnu-pidtrimk-74673> (дата звернення: 19.07.2022).

5. Які країни найбільше допомогли Україні з початку війни – рейтинг Forbes. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/06/01/novyna/polityka/yaki-krayiny-najbilshe-dopromohly-ukrayini-pochatku-vijny-rejtynh-forbes> (дата звернення: 19.07.2022).